

OBIECTIVUL 2

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE TRAI

Asigurarea accesului la Internet și servicii electronice

Asigurarea accesului la apeducte și sisteme sanitare sigure

Asigurarea accesului la condiții sanitare adecvate și echitabile pentru 65% din populație până în 2030

Sporirea mobilității prin sisteme eficiente, durabile și sigure de transport

REALITATEA ACTUALĂ

Diminuarea ratei sărăciei din ultima perioada nu s-a transpus și într-o îmbunătățire substanțială a accesului oamenilor la infrastructură, utilitățile publice și condiții decente de trai. Datele statistice pentru ultimele două decenii relevă o creștere a suprafeței fondului locativ cu circa 13,6 milioane m², în mare parte în mediul urban. Astfel, numărul locuințelor conectate la apeducte și canalizare s-a dublat ca pondere în ultimii 20 de ani, însă, dacă excludem locuințele noi, progresul este unul mult mai modest. Conform Cercetării bugetelor gospodăriilor casnice din anul 2020, acces la apeduct are 98,5% din populația urbană și 72,8% din cea rurală, iar acces la apă caldă – aproximativ 88,5% din populația urbană (rețea publică sau proprie) și 45,6% din cea rurală (rețea proprie). Aproximativ 81,3% din gospodăriile din mediul urban au acces la surse moderne de încălzire (încălzire centralizată sau instalații de încălzire individuale), dar 88,7% din populația rurală se încălzește cu ajutorul sobelor, căminelor și altor instalații de încălzire. De asemenea, 87% din gospodăriile urbane dispun de grup sanitar în interior, iar în cazul celor rurale – doar 35%.

Republica Moldova are un deficit major în asigurarea unei infrastructuri de transport moderne, sigure și eficiente. O evaluare recentă a stării drumurilor publice naționale relevă o înrăutățire a situației – cota drumurilor publice evaluate drept „excelente” și „bune” s-a redus de la 36,8% în anul 2015 la 30% în anul 2020, în timp ce starea drumurilor „rele” și „foarte rele” s-a extins de la 25,4% până la 46,8% din total. Totodată, Registrul de stat al transporturilor relevă creșterea ponderii autovehiculelor cu vârsta de peste 10 ani de la 68,5% în anul 2014 la 80% în 2021. Reducând mobilitatea internă a oamenilor, a capitalului și a forței de muncă, infrastructura precară constituie o constrângere majoră pentru dezvoltarea sectorului privat.

În schimb, țara noastră a reușit progrese importante la capitolul accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor. În anul 2020 rata de penetrare a serviciilor de acces la internet fix în bandă largă pentru gospodării a constituit 71,1%, cu o creștere semnificativă în ultimii 5 ani. De asemenea, populația poate avea acces la internet în bandă largă prin rețele de comunicații mobile de generația a 3-a (3G) și de generația a 4-a (4G), rata de penetrare a acestor servicii constituind 89,8% din populația țării. În anul 2020, S.A. „Orange Moldova” asigura acoperirea cu semnalul rețelelor 4G a 97% din teritoriu și a 99% din populația țării, S.A. „Moldcell” – 82% și, respectiv, 92,0%, iar S.A. „Moldtelecom” – 28% și, respectiv, 41,2%.

SCHIMBĂRILE NECESARE

Accesul limitat la infrastructura fizică, utilitățile publice și condiții adecvate de locuit se explică prin carențele care țin de alocarea resurselor private și publice pentru aceste scopuri. Condițiile materiale și incluziunea socială sunt factorii determinanți ai calității vieții și dictează capacitatea persoanelor de a transforma resursele în condiții bune de trai.

Bunurile și serviciile de calitate, adică accesul la surse sigure de apă, sistem de canalizare, asigurarea surselor de energie (electrică și termică) au impact direct asupra calității vieții. Din perspectiva ciclului de viață, condițiile favorabile de trai sunt determinante la fiecare etapă a vieții, pentru fiecare persoană. Prin urmare, politicile publice trebuie să urmeze aceste obiective în mod prioritar, în special prin stimularea unei alocări optime de resurse private și publice în acest sens.

PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE TRAI SUNT PREVĂZUTE URMĂTOARELE PRIORITĂȚI:

Creșterea bunăstării materiale a oamenilor, în special a celor din categoriile vulnerabile.

Dezvoltarea infrastructurii de calitate, fiabile, durabile și sigure în întreaga țară pentru a susține dezvoltarea economică.

Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, precum și îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public.

Fortificarea capacității operatorilor de apă-canal de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare la nivel regional în baza cooperării intercomunitare.

Dezvoltarea unor mecanisme adaptate la nivel local pentru inventarierea, delimitarea, asigurarea evidenței și actualizării seturilor de date referitoare la infrastructura fizică.

Mobilizarea resurselor de finanțare naționale și externe pentru investițiile în infrastructura de alimentare cu apă și sanitație și o mai bună coordonare între instituțiile guvernamentale, structurile subordonate și autoritățile publice locale.

Elaborarea și realizarea Programului Național „Asigurarea grupurilor sanitare moderne și sigure în fiecare școală și grădiniță”.

Elaborarea și realizarea Programului Național „Acoperire universală cu serviciul de iluminare stradală”, bazat pe alimentare din surse regenerabile.

Elaborarea și realizarea Programului Național „Înlocuirea ardeziei cu materiale moderne și sigure”.

Instalarea terenurilor de joacă sigure și adaptate în fiecare comunitate, în proporție de 1 teren la 20 copii cu vârstele 3-6, 7-12 și 13+ ani.

Asigurarea cofinanțării publice a sistemelor de canalizare descentralizate și semi-centralizate pentru canalizarea și epurarea apelor reziduale în localitățile mici.

Elaborarea și realizarea Programului privind dezvoltarea serviciilor poștale moderne și competitive.